

AKADEMİSYENLERİN DAVRANIŞSAL ÖNYARGILARI İLE FİNANSAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA*

THE RELATIONSHIP BETWEEN ACADEMICS' BEHAVIORAL PREJUDICES AND THE LEVELS OF FINANCIAL LITERACY: A RESEARCH ON TOKAT GAZİOSMANPAŞA UNIVERSITY

Elif GÜLER^{a*}, Süleyman Serdar KARACA^b

^{a*} Sorumlu Yazar, Bilim Uzmanı, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, elf_glr96@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-4150-8711

^b Prof. Dr., Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Muhasebe ve Finans Yönetimi Bölümü, suleymanserdar.karaca@ozal.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5424-5359

MAKALE BİLGİLERİ

Makale Tarihi:
Gönderilme Tarihi 20.08.2022
Düzenleme 13.09.2022
Kabul Tarihi 20.09.2022

Anahtar Kelimeler:
Davranışsal Finans, Finansal Okuryazarlık, Davranışsal Önyargılar, Finansal Okuryazarlık Boyutları

Jel Kodları: M10, G11, G19

**MAKALE TÜRÜ
ARAŞTIRMA MAKALESİ**

BENZERLİK/ PLAGIARISM

Ithenticate: %20

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi akademik personelinin davranışsal önyargıları ile finansal okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi tespit etmektir. Ayrıca örnekleme yer alan üniversitenin fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında görevli akademik personelin davranışsal önyargıları ile finansal okuryazarlık düzeylerinin benzer ve farklı noktalarının neler olduğunu ortaya koymaktadır. Bunlara ek olarak, akademik personelin cinsiyet, unvan ve gelir durumu gibi demografik özellikleri ile davranışsal önyargıları ve finansal okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi tespit etmek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi akademik personeline online anket uygulanmıştır. Anketler üniversitenin tüm akademik personeline yönlendirilmiş olup 379 katılımcıya ulaşılmıştır. Uygulanan anket ile elde edilen veriler SPSS paket programı ile analiz edilmiştir. Yapılan analiz sonuçlarına göre ankete katılan akademik personelin yüksek düzeyde finansal okuryazar olmasına rağmen yine de orta düzeyde davranışsal önyargıların etkisi altında kaldığı tespit edilmiştir. Akademisyenlerin davranışsal önyargıları ile finansal okuryazarlık düzeyi arasında pozitif yönlü ve çok zayıf bir ilişki tespit edilmiş olup akademisyenlerin finansal okuryazarlık düzeyleri davranışsal önyargılarını

* Bu çalışma Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı'nda Prof. Dr. Süleyman Serdar Karaca danışmanlığında hazırlanmış olup "Akademisyenlerin Davranışsal Önyargıları İle Finansal Okuryazarlık Düzeyleri Arasındaki İlişki: Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Üzerine Bir Araştırma" adlı tezin özetlenmiş halidir.

APA STİLİ KAYNAK KULLANIMI: Güler, E. & Karaca, S. S. (2022). AKADEMİSYENLERİN DAVRANIŞSAL ÖNYARGILARI İLE FİNANSAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA . *Muhasebe ve Finans İncelemeleri Dergisi* , 5(2),203 – 230. DOI: 10.32951/mufider.1164678

%21,3 oranında etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the relationship between behavioral biases and financial literacy levels of Tokat Gaziosmanpaşa University academic staff. In addition, it reveals the similar and different points of the behavioral biases and financial literacy levels of the academic staff working in the faculties, colleges and vocational schools of the university in the sample. In addition, it was aimed to determine the relationship between the demographic characteristics of academic staff such as gender, title and income status, and their behavioral biases and financial literacy levels. For this purpose, an online questionnaire was applied to the academic staff of Tokat Gaziosmanpaşa University. The questionnaires were directed to all academic staff of the university and 379 participants were reached. The data obtained with the applied questionnaire were analyzed with the SPSS package program. According to the results of the analysis, it was determined that although the academic staff participating in the survey were highly financially literate, they were still under the influence of moderate behavioral biases. A positive and very weak relationship was found between the behavioral biases of academicians and the level of financial literacy, and it was concluded that the financial literacy levels of academicians affected their behavioral biases by 21.3%.

ARTICLE INFO

Article history:

Received 20.08.2022

Revised 13.09.2022

Accepted 20.09.2022

Keywords: Behavioral Finance, Financial Literacy, Behavioral Biases, Dimensions of Financial Literacy

Jel Codes: M10, G11,G19

1. GİRİŞ

Geleneksel finans yaklaşımı bireylerin yatırım kararlarında nasıl davrandıkları ve nasıl bir sonuca ulaştıkları ile ilgilenmemektedir. Bu yaklaşıma göre bireyler, yatırım kararlarında rasyonel kararlar veren, rasyonel davranan ve mantıklı hareket eden bireyler olarak kabul edilmektedir. Davranışsal finans kavramının ortaya çıkmasıyla birlikte yatırımcıların yatırım kararlarında irrasyonel davrandıkları ve davranışsal eğilimlerden etkilendikleri anlaşılmıştır. Geleneksel finans yaklaşımının aksine davranışsal finans yaklaşımı bireylerin yatırım kararlarında irrasyonel kararlar verebileceğini savunmaktadır. Aslında davranışsal finans finansal piyasalarda rasyonel davranmaktan uzak olduğu düşünülen yatırımcılar ile geleneksel finans yaklaşımını geride bırakan çalışmalardan oluşmaktadır. Davranışsal finans alanına göre bireyler rasyonel değil, duyguları ve bilişsel önyargıları olan normal insanlardır. Bu nedenlerden ötürü bireyler yatırım kararlarında hata yapabilmektedirler ve irrasyonel davranabilmektedirler. Genel olarak davranışsal finans sadece bireylerin finansal ortamlarda nasıl davranacağını açıklamaz aynı zamanda bireylerin duygularının ve bilişsel önyargılarının finansal kararlar üzerinde nasıl bir etkisinin olduğunu araştıran bir alandır.

Finansal okuryazarlık ise teknolojik yeniliklerin hızlı bir şekilde gelişmesi ve bu hızlı gelişimin sonucunda bireylerin finansal ürün ve hizmetlere olan ilgisinin artmasıyla önem kazanmıştır. Ayrıca farklı tüketim alışkanlıkları da finansal ürün ve hizmet çeşitliliğinin artmasında rol oynamaktadır. Finansal ürün ve hizmetlerin artan çeşitliliği nedeniyle finansal sistemde finansal okuryazarlık gerektiren karmaşık bir yapı ortaya çıkmıştır. Bireylerin bu ortamda uygun finansal kararlar verebilmeleri finansal okuryazarlık düzeylerini etkileyebilmektedir. Finansal okuryazarlık, bir bireyin finansal ürünler ve hizmetler hakkında bilgi sahibi olarak doğru kararlar verebilmesi ve bu bilgileri doğru kullanabilmesidir. Finansal okuryazarlık sadece finans alanında bilgi sahibi olmak değildir, önemli olan sahip olunan bilgiyi hayata geçirmektir. Bu nedenle finansal okuryazar olan bireylerin birikim yapmayı veya bütçe yapmayı bilmeleri gerekmektedir. Finansal okuryazar olan bireyler finansal kararlarda doğru ve daha sağlıklı kararlar alabilmektedirler.

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde görev yapan akademisyenler yatırım kararlarını şekillendirirken davranışsal eğilimlerden mi yoksa finansal okuryazarlıklarından mı etkileniyorlar? Ayrıca akademisyenlerin finansal okuryazarlıkları artış gösterdikçe davranışsal eğilimlerinde artış olup olmadığı ve bu iki alanın birbirleri arasında bir ilişkinin var olup olmadığı bu çalışma için merak konusu haline gelmiştir. Bu sorulara yanıt aramak

adına davranışsal finans ve finansal okuryazarlık alanı bir arada incelenmiştir.

Bu çalışmanın amacı; Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi akademik personelinin davranışsal önyargıları ile finansal okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi tespit etmektir. Ayrıca örnekleme yer alan üniversitenin fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında görevli akademik personelin davranışsal önyargıları ile finansal okuryazarlık düzeylerinin benzer ve farklı noktalarının neler olduğunu ortaya koymaktadır. Bunlara ek olarak, akademik personelin cinsiyet, unvan ve gelir durumu gibi demografik özellikleri ile davranışsal önyargıları ve finansal okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi tespit etmek amaçlanmıştır. Bu amaç ile Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde görev yapmakta olan 379 akademik personele anket uygulanmıştır. Uygulanan anket Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) programı ile analiz edilmiştir.

2. DAVRANIŞSAL FİNANS

Psikolojik ön yargılardan en zeki insanlar bile etkilense de geleneksel finans psikolojik ön yargıları finans alanının dışında tutmaktadır. Geleneksel finans yaklaşımı insanların rasyonel olduğunu kabul eder ve varlıklarını en yüksek düzeye çıkarmak için nasıl davranması gerektiğini anlatmaktadır (Nofsinger, 2014: 5). Alternatif olarak davranışsal finans, insanların vermiş oldukları finansal yatırım kararlarında rasyonel davranmaktan uzak olduklarına ve psikolojik ön yargıların etkisi altında kaldıklarına odaklanan bir alandır (Güngör ve Demirel, 2018: 7).

Davranışsal finans, psikoloji ve finans alanını bir arada barındıran ve bireylerin yatırım yaparken veya harcama yaparken neden mantıksız ve irrasyonel kararlar verdiklerini açıklamaya çalışan ikili disiplindir (Özerol, 2011:12).

2.1. Yatırımcı Psikolojisini Etkileyen Faktörler

Yatırımcılar yatırım kararı alırken çeşitli psikolojik faktörlerden etkilenirler. Bu çalışmada yatırımcıların etkilendikleri psikolojik faktörden bazıları incelenmiştir. İncelen psikolojik faktörler; Aşırı Güven, Aşırı İyimserlik, Kayıptan Kaçınma, Kendini Onaylatma (Doğrulama Önyargısı olarak da bilinir.) ve Sürü Davranışı' dır. İncelen bu faktörler aşağıda açıklanmıştır.

2.1.1. Aşırı Güven Eğilimi

Aşırı Güven Eğilimi, bireylerin kendi bilgilerinin doğruluklarına inanmaları ve kendi yeteneklerini diğer insanlara oranla daha üstün görme eğilimlerinde olması durumuna denir (Aktaş, 2012: 115). Kendisine aşırı güvenen bireyler/yatırımcılar çok fazla alım-satım yaparlar ve alım-satım maliyetleri beklenen kazançları karşılamadığı halde bile devam eder. Bahsedilen bu durum daha düşük beklenen fayda ve yanlış yatırım tercihlerine neden olmaktadır (Yalçın, 2009: 24).

2.1.2. Aşırı İyimserlik Eğilimi

Davranışsal finasta en tutarlı bulgulardan biri olan aşırı iyimserlik eğilimi bireylerin kazanma ihtimallerinin düşük, getirilerinin ise yüksek olan loto, piyango ve bahis gibi şans oyunlarına sahip olma eğiliminin ana nedenlerinden biridir (Ateş, 2007: 74). Aşırı iyimser olma eğilimi, "herşeyin güzel ve istenilen doğrultuda olacağı yönündeki inanç" olarak tanımlanabilir. Bu eğilim bireylerin, istemedikleri sonucun gerçekleşme ihtimalini düşük, istenen sonucun ise gerçekleşme ihtimalini yüksek tahminlemelerine neden olmaktadır (Ertan, 2007: 29).

2.1.3. Kayıptan Kaçınma Eğilimi

İlk olarak 1979'da Kahneman ve Tversky ile ortaya atılan ve yine Kahneman ve Tversky tarafından ileri sürülmüş olan "Beklenti Teorisi" ne dayanan bir kavramdır. Kayıptan kaçınma eğilimine sahip olan bireyler, risk almaktan kaçınma ve mevcut durumu koruma eğilimindedir (Yıldırım, 2017: 43).

Kayıptan kaçınma eğilimi bireyin yatırım aracından bin lira kayıp yaşadığında hissetmiş olduğu üzüntünün aynı değerde olan yatırımından kazandığında hissettiği sevinçten daha fazla olduğunu varsaymaktadır (Gül vd., 2017: 145). Kayıpların verdiği acı, bireylerin kendini iyi hissettiren kazançlardan verdiği hazzın yaklaşık iki katıdır. Kayıpların kazançlardan iki kat fazla ağırlığı olduğu için bir 10 TL'yi iki 5 TL ile değiştirmek bile bu tür bir kayıp olarak görülebilir. Her bir 5 TL'yi kaybetmek, 10 TL'yi almanın verdiği

hazdan daha fazla acı vermektedir (Thaler, 2019: 69).

2.1.4. Kendini Onaylatma Eğilimi (Doğrulama Önyargısı)

Kendini onaylatma eğilimi, genel itibarıyla bireylerin inançlarıyla eşleşen fikirleri kabul ederken, bireylerin inançları ile çelişen fikirleri kabul etmeme eğilimindedirler. Bireyler fikirlerini destekleyen bilgileri ve inançlarını soruşturma eğiliminde olurken inançlarıyla ters düşen fikirleri görmezden gelme eğilimi içerisinde (Otluoğlu, 2009: 38). Kendini onaylatma eğilimi bireylerde bir tür seçici algıya neden olmaktadır ve bireyler sadece çevrelerinde olup bitenlerle ilgili mevcut düşünceleriyle ve inançlarıyla ilgili olana odaklanmaktadır. Bu sebeple bireylerin inançlarını değiştirmeleri gerektiğinde, değişimin gerekliliğini kavrayamazlar (Özcan, 2011: 48).

2.1.5. Sürü Davranışı Eğilimi

Sürü davranışı eğilimi önemli yatırımcı davranış eğilimlerinden birisidir. Sürü davranışı yatırımcının kendi bilgi, tecrübe ve deneyimlerine dayalı kararlar almaktan ziyade, yatırımcının başka bir yatırımcının işlemlerine göre kararını vermesini ifade eder (Sönmez, 2010: 84).

3. FİNANSAL OKURYAZARLIK

Finansal okuryazarlık, günlük yaşamda kararlar vermek ve finansal zorlukların üstesinden gelmek için gereken tüm bilgi ve becerileri ifade etmektedir. Bireylerin finansal karar alma sürecinde ihtiyaç duyulan bilgileri elde etme, analiz etme ve değerlendirme yeteneğidir (Bağlıoğlu, 2019: 4).

OECD 'nin tanımına göre, finansal okuryazarlık; "Ekonomik süreçlere dahil olurken, kişi ve toplum refahını iyileştirmek, finansal kavramlar hakkında anlayış, uygulama yeteneği, bilgi, motivasyon ve güvene sahip olma ve farklı finansal durumlarda etkin kararlar vermek." şeklindedir (Yıldız, 2019: 24).

3.1. Finansal Okuryazarlığın Boyutları

Çalışmanın bu kısmında finansal okuryazarlığı etkileyen boyutlardan bahsedilmiştir. Bahsedilen bu boyutlar finansal bilgi, finansal tutum ve finansal davranıştır.

3.1.1. Finansal Bilgi Boyutu

Finansal okuryazarlığı etkileyen faktörlerden birisi finansal bilgi boyutudur. İnsanlar yaşamları boyunca ekonomik kararlar almak için finansal bilgiye ihtiyaç duyarlar. Bireyler faiz türleri, yatırım, tasarruf, risk, getiri, döviz, gelir tablosu ve bilanço gibi temel finansal kavramlar hakkında bilgi sahibi olarak finansal okuryazar olabilmektedirler (Tektaş, 2019: 6). Genel anlamı ile finansal bilgi, hanehalkını bazı fırsatlar ve sonuçlar hakkında bilgilendirmek için veri sağlamak anlamına gelmektedir (Kayacan, 2019: 8).

3.1.2. Finansal Tutum Boyutu

1981 yılından itibaren yapılan çalışmalar incelendiğinde, bireylerin kazanma, harcama, biriktirme ve yatırım yapma nedenleri araştırılarak, bireylerin paraya duygusal olarak nasıl tepki verdikleri, finansal başarıdan veya başarısızlıktan nasıl etkilendikleri finansal tutum ile ortaya çıkmaktadır (Kartal, 2019: 22).

Finansal tutum, bizlere daima yarını düşündürmesi gereken bir kavramdır. Bugün için yaşıyorum, yarın için endişelenemem demek yerine; bugünden geleceğime karşı tutumumu gösterip, yarın için rahat bir şekilde yaşamak için tasarruf yaparım demek daha doğru olacaktır. Finansal tutumun temelini, bütçe yapmak ve tasarruf yapmak oluşturmaktadır (Demir, 2019: 24).

3.1.3. Finansal Davranış Boyutu

En basit anlamıyla finansal davranış, bireylerin finansal durumları hakkında yaptıkları eylemler olarak düşünülebilir. Bireylerin bütçelerini, birikimlerini, borçlarını ve yatırımlarını yönetme yeteneği ayrıca yatırımlarını uzun, orta ve kısa vadede değerlendirme becerisi olarak söylenebilir. Finansal davranış boyutu " yazılı bir bütçe oluşturmak, sabit giderleri incelemek, paranın ne şekilde kullanılacağı ile ilgili bir planlama yapmak, kullanılan paranın yazılı bir hesabını yapmak" olarak tanımlanmıştır (Kanmaz, 2018: 15).

4. LİTERATÜR TARAMASI

Literatürde Davranışsal Finans ve Finansal Okuryazarlığı bir arada inceleyen çalışmalar aşağıdadır:

Ateş (2014), yapmış olduğu bu çalışmada, bireysel hisse senedi yatırımcısının finansal okuryazarlık seviyesi ile davranışsal önyargılar arasındaki ilişkiyi tespit etmeyi amaçlamıştır. Elde edilen veriler ışığında, bireysel hisse senedi yatırımcısının finansal okuryazarlık seviyeleri artış gösterdikçe davranışsal eğilimler olan aşırı iyimserlik, doğrulama ve temsiliyet eğilimleri artmakta fakat aşırı güven, çerçeveleme ve kayıptan kaçınma eğilimlerinin azaldığı sonucuna ulaşmıştır.

Sezer ve Demir (2015), yapmış oldukları çalışmada bireysel yatırımcıların finansal okuryazarlık düzeyleri ile bilişsel yetenek ve psikolojik eğilimler arasındaki ilişkiyi tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışma sonuçlarına göre Amerika, Almanya ve Hollanda'daki çalışmalar ile karşılaştırma yapıldığında ankete katılan bireysel yatırımcıların finansal okuryazarlık düzeyleri ve bilişsel yetenek düzeylerinin düşük düzeyde olduğunu ve katılımcıların yüksek oranda psikolojik eğilimlerin etkisi altında kaldığını tespit etmişlerdir. Ek olarak, bireysel hisse senedi yatırımcılarının bilişsel yetenek düzeyleri ile finansal okuryazarlık düzeyleri arasında pozitif bir ilişkinin var olduğunu tespit etmişlerdir.

Doğan ve Faikoğlu (2016), BİST menkul kıymet yatırımcılarının toplam finansal okuryazarlık seviyeleri ile temsililik, aşırı güven ve haber avcılığı davranış eğilimleriyle pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğunu tespit etmişlerdir. Ayrıca yatırımcıların finansal bilgi düzeylerinin yatırım kararları ve davranışları üzerinde etkili olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Kılınç (2018), elde edilen veriler ışığında, ankete katılan profesyonel yatırımcıların yüksek düzeyde finansal okuryazar olduğunu tespit etmiştir. Ayrıca yatırımcıların finansal okuryazarlık seviyesi arttıkça davranışsal finans eğilimleri olan kendini onaylatma, bilişsel çelişki ve muhafazakarlık eğilimlerinin arttığı sonucuna ulaşmıştır.

Bağlıoğlu (2019), yapmış olduğu bu çalışmada akademik personellerin finansal okuryazarlık seviyesi ile davranışsal önyargılar arasındaki ilişkiyi tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışma sonuçlarına göre, akademisyenlerin finansal okuryazarlık seviyesinin orta düzeyde olduğunu tespit etmiştir. Ayrıca katılımcıların finansal okuryazarlık seviyeleri ile davranışsal önyargıları arasında pozitif yönde bir ilişki olduğunu ve akademisyenlerin finansal okuryazarlık seviyelerinin davranışsal önyargılarını etkilediği sonucuna ulaşmıştır.

Yıldız (2019), yapmış olduğu çalışmada üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlıkla ilgili kararlar alırken davranışsal iktisadın etkisi altında kalıp kalmadıklarını tespit etmeyi amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda Bilecik Şeyh Edabali Üniversitesi İİBF'deki 502 öğrenciye anket uygulamıştır. Sonuç olarak, üniversite öğrencileri finansal okuryazarlık ile ilgili kararlar alırken davranışsal ekonominin etkisinde kaldıkları sonucuna ulaşmıştır.

Erbaş (2020), yapmış olduğu çalışmada bireysel hisse senedi yatırımcılarının yatırımcı davranışına etki eden psikolojik eğilimlerin finansal okuryazarlık seviyeleri arasındaki ilişkiyi tespit etmeyi amaç edinmiştir. Bu amaç doğrultusunda Samsun ilinde faaliyette bulunan aracı kurumlarda aktif işlem yapan 205 bireysel hisse senedi yatırımcısına anket uygulamıştır. Çalışma sonuçlarına göre, katılımcıların psikolojik eğilimler ile finansal okuryazarlık düzeyleri arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu, temel ve orta düzeyde finansal okuryazar olan yatırımcıların sürü davranışı sergilerken, ileri düzey finansal okuryazar olan yatırımcıların sürü davranışı, kayıptan kaçınma ve aşırı güven eğilimi sergilediklerini tespit etmiştir.

Yatırımcıların davranışsal finans ve finansal okuryazarlık düzeylerini bir arada inceleyen çalışmaların ortak amacı örneklem dâhilindeki yatırımcıların yatırım davranışına etki eden davranışsal eğilimleri ile finansal okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi tespit etmektedir. Bu bölümde yer alan çalışmaların tümünde sonuç olarak, yatırımcılar yatırım kararları alırken davranışsal finansın etkisi altında kaldıklarını ayrıca yatırımcıların davranışsal önyargıları finansal okuryazarlık düzeylerini etkilediklerini tespit etmişlerdir. Diğer bir ifade ile yatırımcıların göstermiş oldukları davranışsal finans eğilimleri ile finansal okuryazarlık düzeyleri arasında pozitif ve anlamlı yönde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

5. METODOLOJİ

5.1. Amaç

Bu çalışmanın amacı; Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi akademik personelinin davranışsal önyargıları ile finansal okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi tespit etmektir. Ayrıca örnekleme yer alan üniversitenin fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında görevli akademik personelin davranışsal önyargıları ile finansal okuryazarlık düzeylerinin benzer ve farklı noktalarının neler olduğunu ortaya koymaktadır. Bunlara ek olarak, akademik personelin cinsiyet, unvan ve gelir durumu gibi demografik özellikleri ile davranışsal önyargıları ve finansal okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi tespit etmek amaçlanmıştır.

5.2. Yöntem

Bu çalışmanın analizi için veriler online anket yoluyla elde edilmiş olup anket formu Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde görev yapan akademik personele uygulanmıştır. Çalışmanın ana kütlesini oluşturan 1.361 akademik personelden 0,05 anlamlılık düzeyinde %5'lik örneklem hatası ile 379 kişilik örneklem belirlenmiştir. 388 anket uygulanmıştır fakat eksik veya hatalı tespit edilen anketler değerlendirilmemiş olup 379 anket analizlere dâhil edilmiştir. Elde edilen bu veriler SPSS-18 paket programı kullanılarak frekans analizine tabi tutulmuş, daha sonrasında ankette yer alan değişkenlerin aritmetik ortalamaları hesaplanmıştır. Anketin güvenilirliği Cronbach Alfa katsayısı ile ölçülmüş olup, Bağımsız İki Örneklem T-Testi, Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi, Korelasyon ve Regresyon analizleri yapılmıştır. Ek olarak, ANOVA analizi sonuçları açısından alt kategorilerde oluşan gruplar arası anlamlı farklılıklar için de Post Hoc test istatistiklerinden LSD testi kullanılmıştır. Yapılmış olan tüm analizlerde istatistiksel anlamlılık düzeyi 0,05 olarak alınmıştır.

5.3. Hipotezler

H1: Akademisyenlerin davranışsal önyargıları demografik özelliklerine göre farklılık göstermektedir.

H2: Akademisyenlerin finansal okuryazarlık düzeyleri demografik özelliklerine göre farklılık göstermektedir.

H3: Akademisyenlerin davranışsal önyargıları ile finansal okuryazarlık düzeyleri arasında ilişki vardır.

H4: Akademisyenlerin finansal okuryazarlık düzeyleri davranışsal önyargılarını etkilemektedir.

6. BULGULAR

Güvenilirlik katsayısı olan Cronbach Alfa Değeri Tablo 1.'de gösterilmiştir.

Tablo 1: Güvenilirlik İstatistikleri

Cronbach Alfa	Soru Sayısı
,907	71

Bir ölçüm aracında içsel tutarlılık hesaplanmasında kullanılan en yaygın ve güçlü yöntem Cronbach alfa değerinin saptanmasıdır. Bir güvenilirlik indeks değeri olan Cronbach alfa katsayısı, ölçekteki ifadelerin birbirleri ile tutarlılığını ve söz konusu kavramı ne ölçüde temsil ettiği ile ilgili bilgi verir (Gürbüz ve Şahin, 2018: 157).

Ankete katılım sağlayan akademik personelin demografik özellikleri Tablo 2'de gösterilmiştir ve yorumlanmıştır.

Tablo 2: Katılımcılar ve Özellikleri

		Frekans	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	154	40,6
	Erkek	225	59,4
Yaş	22-30	71	18,7
	31-40	163	43,0
	41-50	96	25,3
	51 ve üstü	49	12,9
Medeni Hal	Evli	274	72,3
	Bekar	105	27,7
Akademik Unvan	Öğr. Gör.	96	25,3
	Öğr. Gör. Dr.	26	6,9
	Arş. Gör.	41	10,8
	Arş. Gör. Dr.	13	3,4
	Dr. Öğr. Üyesi	112	29,6
	Doç. Dr.	51	13,5
	Prof. Dr.	40	10,6
Aylık Ortalama Gelir	4.500-7.500 TL	119	31,4
	7.501-8.500 TL	118	31,1
	8.501-10.000 TL	70	18,5
	10.001 TL ve üstü	72	19,0
Görev Yapılan Birim	İİBF	48	12,7
	Ziraat F.	35	9,2
	Eğitim F.	29	7,7
	Fen Edebiyat F.	28	7,4
	Mühendislik ve Mimarlık F.	22	5,8
	Sağlık Bilimleri F.	22	5,8
	Tokat Meslek Y.	21	5,5
	İslami İlimler F.	20	5,3
	Tıp F.	17	4,5
	Almus Meslek Y.	13	3,4
	Dış Hekimliği F.	13	3,4
	Spor Bilimleri F.	13	3,4
	Erbaa Meslek Y.	12	3,2
	Turhal Meslek Y.	12	3,2
	Zile Meslek Y.	12	3,2
	Artova Meslek Y.	11	2,9
Turhal Uyg. Bil. F.	11	2,9	

Niksar Meslek Y.	8	2,1
Pazar Meslek Y.	8	2,1
Devlet Konservatuvarı	7	1,8
Reşadiye Meslek Y.	7	1,8
Güzel Sanatlar F.	5	1,3
Yabancı Diller Y.	5	1,3

Uygulanan anket çalışmasındaki 379 katılımcının demografik özellikleri incelendiğinde; cinsiyet açısından erkeklerin, yaş grupları açısından 31-40 yaş aralığının, medeni hal açısından evli olanların, akademik unvan açısından Doktor Öğretim Üyelerinin, aylık ortalama gelir açısından 4.500-7.500 TL aralığının ve görev yapılan birim açısından İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin ağırlıklı olduğu tespit edilmiştir.

Ankete katılan akademik personelin finansal okuryazarlık düzeylerini hangi seviyede değerlendirdiklerine ait soruya vermiş oldukları cevaplar Tablo 3'te görülmektedir. Anket sorusunda akademisyenlere sorulan finansal okuryazarlık düzeyleri, 1. seviye en kötüden, 5. seviye en iyiye doğru ilerlemektedir.

Tablo 3: Finansal Okuryazarlık Düzeyi Dağılımı

Finansal Okuryazarlık Düzeyi	Frekans	Yüzde
1 (En kötü)	11	2,9
2 (Kötü)	59	15,6
3 (Orta)	119	31,4
4 (İyi)	144	38,0
5 (En iyi)	46	12,1
Toplam	379	100,0

Akademisyenlere yöneltilen finansal okuryazarlık düzeyinizi belirleyiniz sorusuna verdikleri cevaplar incelendiğinde; en yüksek ağırlıkla %38 'inin 4. seviye olarak seçtiği görülmektedir. Temel finansal kavramlar hakkında bilgi düzeyi sorularına verilen cevaplardan da anlaşılacağı üzere akademisyenlerin kendi finansal okuryazarlık düzeylerini 4. seviye olarak seçeceği tahmin edilebilir bir durumdur. Yukarıda Tablo 3'de de bahsedildiği üzere akademisyenlerin göz ardı edilmeyecek büyüklüğü %31,4'ü finansal okuryazarlık düzeylerini 3. seviye olarak belirtmişlerdir. Çalışmaya katılan akademik personelin büyük çoğunluğu kendi finansal okuryazarlık düzeyinin iyi seviyede (4.seviye) olduğunu belirtmişlerdir.

Ankete katılım sağlayan 379 akademik personelin, davranışsal finans eğilimlerini ve finansal okuryazarlık boyutlarını tespit etmek amacı ile kendilerine yöneltilen ifadelerle verdikleri cevapların ortalamaları Tablo 4 ve Tablo 5' de yer almaktadır.

Tablo 4: Davranışsal Finans Ortalamalarına İlişkin İstatistikler

Önyargılar	N	Ortalama
Aşırı Güven	379	2,77
Aşırı İyimserlik	379	2,86
Kayıptan Kaçınma	379	3,21
Kendini Onaylatma	379	3,51
Sürü Davranışı	379	3,37
Genel Toplam	379	3,15

Akademisyenlerin davranışsal finans ölçeğine verdikleri cevapların aritmetik ortalamaları

hesaplanmıştır. Verilen cevaplara göre akademisyenler minimum 1, puan maksimum ise 5 puan almaktadırlar. Çalışmada incelenen davranışsal finans önyargılarının toplam aritmetik ortalaması 3,15 olarak tespit edilmiştir. Bu ortalama akademisyenlerin yatırım kararlarında davranışsal önyargılar sergilediklerini göstermektedir.

Tablo 5: Finansal Okuryazarlık Ortalamalarına İlişkin İstatistikler

Boyutlar	N	Ortalama
Temel Finansal Kavramlar Bilgi Düzeyi	379	3,18
Finansal Bilgi	379	3,91
Finansal Tutum	379	4,24
Finansal Davranış	379	3,89
Genel Toplam	379	3,80

Akademisyenlerin temel finansal kavramlar hakkında bilgi düzeyi, finansal bilgi, finansal tutum ve finansal davranış ölçeğine verdikleri cevapların aritmetik ortalamaları hesaplanmıştır. Verilen cevaplara göre akademisyenler minimum 1 puan, maksimum ise 5 puan almaktadırlar. Akademisyenlerin finansal okuryazarlıklarının toplam aritmetik ortalaması 3,80 olarak tespit edilmiştir. Bu ortalama akademisyenlerin yüksek düzeyde finansal okuryazar olduklarını göstermektedir.

6.1. Bağımsız İki Örneklem T-Testi Bulguları

Ankete katılan akademisyenlerin davranışsal önyargıları ve finansal okuryazarlık düzeyleri ile cinsiyet ve medeni hal arasındaki ilişkiler T-Testi ile analiz edilmiştir. Analiz sonuçları ise Tablo 6. ve Tablo 7.' de gösterilmiş ve yorumlanmıştır.

Tablo 6: Akademisyenlerin Davranışsal Önyargıları ile Cinsiyete Göre T-Testi Sonuçları

Önyargılar	Cinsiyet	N	Mean	t	Sig.(2-tailed)	Fark
Aşırı Güven	Kadın	154	2,5860	-4,644	,000	2>1
	Erkek	225	2,9011			
Aşırı İyimserlik	Kadın	154	2,7662	-2,953	,003	2>1
	Erkek	225	2,9389			
Kayıptan Kaçınma	Kadın	154	3,2565	1,218	,224	-
	Erkek	225	3,1856			
Kendini Onaylatma	Kadın	154	3,4594	-1,505	,133	-
	Erkek	225	3,5556			
Sürü Davranışı	Kadın	154	3,4075	,898	,370	-
	Erkek	225	3,3567			
Toplam Davranışsal Finans	Kadın	154	3,0951	-2,659	,008	2>1
	Erkek	225	3,1876			

Tablo 6'da yer alan sonuçlara göre, kadın ve erkek akademisyenlerin aşırı güven ve aşırı iyimserlik eğilimleri arasında anlamlı bir fark vardır. Erkek akademisyenler kadın akademisyenlere göre daha fazla aşırı güven eğilimi ve aşırı iyimserlik eğilimi göstermektedir. Erkekler kadınlara oranla yatırımlarında daha fazla

davranışsal önyargılar sergilemekte ve böylece irrasyonel davranışlar göstermektedir.

Tablo 7: Akademisyenlerin Finansal Okuryazarlık Düzeyleri ile Cinsiyete Göre T-Testi Sonuçları

Boyutlar	Cinsiyet	N	Mean	t	Sig.(2-tailed)	Fark
Temel Finansal Kavramlar Bilgi Düzeyi	Kadın	154	2,9045	-4,642	,000	2>1
	Erkek	225	3,3781			
Finansal Bilgi	Kadın	154	3,8084	-3,902	,000	2>1
	Erkek	225	3,9898			
Finansal Tutum	Kadın	154	4,2254	-,705	,482	-
	Erkek	225	4,2610			
Finansal Davranış	Kadın	154	3,8816	-,469	,639	-
	Erkek	225	3,9029			
Toplam Finansal Okuryazarlık Düzeyi	Kadın	154	3,9374	-2,033	,043	2>1
	Erkek	225	4,0154			

Tablo 7’de görüldüğü üzere, kadın ve erkekler akademisyenlerin temel finansal kavramlar bilgi düzeyi ve finansal bilgi boyutu arasında anlamlı bir farklılık vardır. Erkek akademisyenler kadın akademisyenlere göre daha fazla finansal okuryazardır. Finansal okuryazarlık ve cinsiyet arasındaki farklılığı inceleyen çalışmalarda da erkek katılımcıların kadın katılımcılara kıyasla finansal okuryazarlık düzeylerinin daha yüksek olduğu belirtilmiştir. Bunun nedeni erkeklerin kadınlara oranla finansal konularda ilgisinin ve isteğinin daha fazla olması ile ilişkilendirilebilir.

Çalışmaya katılan akademisyenlerin davranışsal önyargıları ve finansal okuryazarlık düzeyleri ile medeni durum arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Yapılan bu çalışma, Doğan ve Faikoğlu (2016), Altaş (2019) ve Başçı vd.,(2020)’nin çalışmaları ile benzer sonuçlar göstermiştir

6.2. Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Bulguları

Ankete katılan akademisyenlerin davranışsal önyargıları ve finansal okuryazarlık düzeyleri ile yaş, unvan, gelir ve görev yaptığı birim arasındaki ilişkiler ANOVA testi ile analiz edilmiştir. ANOVA testi sonuçları açısından alt kategorilerde meydana gelen gruplar arası anlamlı farklılıkların tespiti için Post Hoc testlerinden LSD testi kullanılmıştır. Analiz sonuçları Tablo 8., Tablo 9., Tablo 10., Tablo 11. ve Tablo 12.’de gösterilmiş ve yorumlanmıştır.

Tablo 8: Akademisyenlerin Davranışsal Önyargıları ile Yaşa Göre ANOVA Sonuçları

Önyargılar	Yaş	N	Mean	S. Sapma	F	Sig.	Fark
Aşırı Güven	22-30 ⁽¹⁾	71	2,62	0,69	1,540	,204	-
	31-40 ⁽²⁾	163	2,82	0,64			

	41-50 ⁽³⁾	96	2,78	0,68			
	51 üstü ⁽⁴⁾	49	2,82	0,67			
Aşırı İyimserlik	22-30 ⁽¹⁾	71	2,88	0,53			
	31-40 ⁽²⁾	163	2,90	0,56			
	41-50 ⁽³⁾	96	2,77	0,59	1,480	,220	-
	51 üstü ⁽⁴⁾	49	2,94	0,58			
	22-30 ⁽¹⁾	71	3,24	0,57			
Kayıptan Kaçınma	31-40 ⁽²⁾	163	3,28	0,55			
	41-50 ⁽³⁾	96	3,06	0,58	3,250	,022	2 ve 4 >3
	51 üstü ⁽⁴⁾	49	3,27	0,66			
	22-30 ⁽¹⁾	71	3,45	0,61			
Kendini Onaylatma	31-40 ⁽²⁾	163	3,60	0,60			
	41-50 ⁽³⁾	96	3,37	0,62	3,5590	,014	2 ve 4 >3
	51 üstü ⁽⁴⁾	49	3,60	0,59			
	22-30 ⁽¹⁾	71	3,46	0,52			
Sürü Davranışı	31-40 ⁽²⁾	163	3,40	0,55			
	41-50 ⁽³⁾	96	3,29	0,50	1,740	,158	-
	51 üstü ⁽⁴⁾	49	3,33	0,61			
	22-30 ⁽¹⁾	71	3,13	0,33			
Toplam	31-40 ⁽²⁾	163	3,20	0,35			
	41-50 ⁽³⁾	96	3,05	0,35	3,981	,008	2 ve 4 >3
	51 üstü ⁽⁴⁾	49	3,19	0,34			

Tablo 8’de yer alan veriler incelendiğinde; akademisyenlerin yaş grupları ile kayıptan kaçınma ve kendini onaylatma eğilimleri farklılaşmaktadır. 31-40 ve 51 ve üstü yaş grubunda olan katılımcılar 41-50 yaş grubunda olan katılımcılara göre daha fazla kayıptan kaçınma ve kendini onaylatma eğilimi göstermektedir.

Tablo 9: Akademisyenlerin Finansal Okuryazarlık Düzeyleri ile Yaşa Göre ANOVA Sonuçları

Boyutlar	Yaş	N	Mean	S. Sapma	F	Sig.	Fark
Temel Finansal Kavramlar Bilgi Düzeyi	22-30 ⁽¹⁾	71	2,97	0,90			
	31-40 ⁽²⁾	163	3,21	0,97			
	41-50 ⁽³⁾	96	3,12	1,08	3,054	,028	4> 1
	51 üstü ⁽⁴⁾	49	3,52	0,98			
Finansal Bilgi	22-30 ⁽¹⁾	71	3,74	0,40	5,894	,001	4> 1
	31-40 ⁽²⁾						

	41-50 ⁽³⁾	163	3,93	0,47			
	51 üstü ⁽⁴⁾	96	3,92	0,43			
		49	4,07	0,41			
Finansal Tutum	22-30 ⁽¹⁾	71	4,11	0,45			
	31-40 ⁽²⁾	163	4,34	0,51			
	41-50 ⁽³⁾	96	4,17	0,43	4,894	,002	2> 1
	51 üstü ⁽⁴⁾	49	4,27	0,44			
Finansal Davranış	22-30 ⁽¹⁾	71	3,76	0,40			
	31-40 ⁽²⁾	163	3,92	0,43			
	41-50 ⁽³⁾	96	3,88	0,44	3,571	,014	4> 1
	51 üstü ⁽⁴⁾	49	3,99	0,39			
Toplam	22-30 ⁽¹⁾	71	3,83	0,33			
	31-40 ⁽²⁾	163	4,02	0,37			
	41-50 ⁽³⁾	96	3,96	0,36	6,216	,000	4> 1
	51 üstü ⁽⁴⁾	49	4,08	0,34			

Akademisyenlerin yaş grupları ile temel finansal kavramlar bilgi düzeyi, finansal bilgi, finansal tutum ve finansal davranış boyutları farklılaşmaktadır. Bu sonuçlar akademisyenlerin yaşları arttıkça finans alanında bilgi ve tecrübelerinin artması ile finansal okuryazarlık düzeylerinde artış olabileceği şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 10: Akademisyenlerin Davranışsal Önyargıları ile Unvana Göre ANOVA Sonuçları

Önyargılar	Unvan	N	Mean	S. Sapma	F	Sig.	Fark
Aşırı Güven	Öğr. Gör. ⁽¹⁾	96	2,74	0,53			
	Öğr. Gör. Dr. ⁽²⁾	26	2,89	0,82			
	Arş. Gör. ⁽³⁾	41	2,64	0,67			
	Arş. Gör. Dr. ⁽⁴⁾	13	2,65	0,68			
	Dr. Öğr. Üyesi ⁽⁵⁾	112	2,75	0,70	1,054	,390	-
	Doç. Dr. ⁽⁶⁾	51	2,80	0,65			
	Prof. Dr. ⁽⁷⁾	40	2,95	0,72			
Aşırı İyimserlik	Öğr. Gör. ⁽¹⁾	96	2,86	0,53			
	Öğr. Gör. Dr. ⁽²⁾	26	3,00	0,65			
	Arş. Gör. ⁽³⁾	41	2,74	0,50			
	Arş. Gör. Dr. ⁽⁴⁾	13	3,17	0,53	2,189	,043	2, 4 ve 7> 3 ve 5
	Dr. Öğr. Üyesi ⁽⁵⁾	112	2,78	0,58			

	Doç. Dr. ⁽⁶⁾	51	2,89	0,56			
	Prof. Dr. ⁽⁷⁾	40	3,02	0,53			
Kayıptan Kaçınma	Öğr. Gör. ⁽¹⁾	96	3,05	0,54			
	Öğr. Gör. Dr. ⁽²⁾	26	3,57	0,48			
	Arş. Gör. ⁽³⁾	41	3,06	0,55			
	Arş. Gör. Dr. ⁽⁴⁾	13	3,44	0,52			
	Dr. Öğr. Üyesi ⁽⁵⁾	112	3,20	0,56	4,317	,000	2 ve 4> 1 ve 3
	Doç. Dr. ⁽⁶⁾	51	3,33	0,51			
	Prof. Dr. ⁽⁷⁾	40	3,29	0,73			
Kendini Onaylatma	Öğr. Gör. ⁽¹⁾	96	3,51	0,56			
	Öğr. Gör. Dr. ⁽²⁾	26	3,71	0,61			
	Arş. Gör. ⁽³⁾	41	3,28	0,70			
	Arş. Gör. Dr. ⁽⁴⁾	13	3,55	0,44			
	Dr. Öğr. Üyesi ⁽⁵⁾	112	3,54	0,60	1,617	,141	-
	Doç. Dr. ⁽⁶⁾	51	3,49	0,64			
	Prof. Dr. ⁽⁷⁾	40	3,58	0,60			
Sürü Davranışı	Öğr. Gör. ⁽¹⁾	96	3,29	0,56			
	Öğr. Gör. Dr. ⁽²⁾	26	3,40	0,52			
	Arş. Gör. ⁽³⁾	41	3,34	0,50			
	Arş. Gör. Dr. ⁽⁴⁾	13	3,69	0,39			
	Dr. Öğr. Üyesi ⁽⁵⁾	112	3,36	0,45	1,395	,216	-
	Doç. Dr. ⁽⁶⁾	51	3,47	0,59			
	Prof. Dr. ⁽⁷⁾	40	3,38	0,67			
Toplam	Öğr. Gör. ⁽¹⁾	96	3,09	0,29			
	Öğr. Gör. Dr. ⁽²⁾	26	3,31	0,34			
	Arş. Gör. ⁽³⁾	41	3,01	0,34			
	Arş. Gör. Dr. ⁽⁴⁾	13	3,30	0,27			
	Dr. Öğr. Üyesi ⁽⁵⁾	112	3,12	0,34	3,689	,001	2 ve 4> 1 ve 3
	Doç. Dr. ⁽⁶⁾	51	3,20	0,37			
	Prof. Dr. ⁽⁷⁾	40	3,24	0,40			

Akademisyenlerin akademik unvanları ile aşırı iyimserlik ve kayıptan kaçınma eğilimleri farklılaşmaktadır.

Öğretim Görevlisi Doktor, Araştırma Görevlisi Doktor ve Profesör Doktor unvanına sahip olan katılımcılar Araştırma Görevlisi ve Doktor Öğretim Üyesine göre daha fazla aşırı iyimserlik eğilimi göstermektedir. Öğretim Görevlisi Doktor ve Araştırma Görevlisi Doktor unvanına sahip olan katılımcılar Öğretim Görevlisi ve Araştırma Görevlisine göre daha fazla kayıptan kaçınma eğilimi göstermektedir.

Bu çalışmada Bağlıoğlu (2019)'nun çalışması ile benzer şekilde ankete katılan akademisyenlerin, finansal okuryazarlık düzeyleri ile akademik unvanları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Akademisyenlerin davranışsal önyargıları ve finansal okuryazarlık düzeyleri ile gelir grupları arasında

anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bu sonuç, Yıldız (2019)'ın çalışması ile benzer sonuçlar göstermiştir.

Tablo 11: Akademisyenlerin Davranışsal Önyargıları ile Görev Yapılan Birime Göre ANOVA Sonuçları

Önyargılar	Görev Birimi	N	Mean	S. Sapma	F	Sig.	Fark
Aşırı Güven	İİBF ⁽¹⁾	48	3,01	0,69	1,938	,007	1, 16 ve 21 > 2,8 ve 11
	Eğitim F. ⁽²⁾	29	2,36	0,52			
	Ziraat F. ⁽³⁾	35	2,95	0,65			
	İslami İlimler F. ⁽⁴⁾	20	2,55	0,62			
	Mühendislik F. ⁽⁵⁾	22	2,75	0,65			
	Tokat MYO ⁽⁶⁾	21	2,86	0,65			
	Zile MYO ⁽⁷⁾	12	2,91	0,77			
	Sağ. Bil. F. ⁽⁸⁾	22	2,46	0,57			
	Erbaa MYO ⁽⁹⁾	12	2,83	0,58			
	Dev. Konservatuvarı ⁽¹⁰⁾	7	2,60	0,69			
	Tıp F. ⁽¹¹⁾	17	2,36	0,72			
	Diş Hek. F. ⁽¹²⁾	13	2,69	0,64			
	Fen Edebiyat F. ⁽¹³⁾	28	2,77	0,60			
	Güzel Sanatlar F. ⁽¹⁴⁾	5	2,85	0,65			
	Yab. Dil. MYO ⁽¹⁵⁾	5	2,55	0,32			
	Reşadiye MYO ⁽¹⁶⁾	7	3,07	0,68			
	Spor Bil. F. ⁽¹⁷⁾	13	2,84	0,88			
	Turhal MYO ⁽¹⁸⁾	12	2,97	0,80			
	Turhal Uyg. Bil. F. ⁽¹⁹⁾	11	2,79	0,79			
	Almus MYO ⁽²⁰⁾	13	2,82	0,58			
	Artova MYO ⁽²¹⁾	11	3,02	0,50			
	Niksar MYO ⁽²²⁾	8	2,84	0,26			
	Pazar MYO ⁽²³⁾	8	2,90	0,29			
Aşırı İyimserlik	İİBF ⁽¹⁾	48	3,01	0,54	1,623	,039	6, 16 ve 17 > 8 ve 13
	Eğitim F. ⁽²⁾	29	2,76	0,51			
	Ziraat F. ⁽³⁾	35	2,90	0,55			
	İslami İlimler F. ⁽⁴⁾	20	2,83	0,50			
	Mühendislik F. ⁽⁵⁾	22	2,94	0,42			
	Tokat MYO ⁽⁶⁾	21	3,07	0,46			
	Zile MYO ⁽⁷⁾	12	3,00	0,61			
	Sağ. Bil. F. ⁽⁸⁾	22	2,51	0,56			
	Erbaa MYO ⁽⁹⁾	12	3,00	0,47			

	Dev. Konservatuvarı ⁽¹⁰⁾	7	2,82	0,42			
	Tıp F. ⁽¹¹⁾	17	2,67	0,68			
	Diş Hek. F. ⁽¹²⁾	13	2,67	0,57			
	Fen Edebiyat F. ⁽¹³⁾	28	2,62	0,55			
	Güzel Sanatlar F. ⁽¹⁴⁾	5	2,65	0,28			
	Yab. Dil. MYO ⁽¹⁵⁾	5	2,95	0,41			
	Reşadiye MYO ⁽¹⁶⁾	7	3,07	0,60			
	Spor Bil. F. ⁽¹⁷⁾	13	3,07	0,67			
	Turhal MYO ⁽¹⁸⁾	12	3,04	0,67			
	Turhal Uyg. Bil. F. ⁽¹⁹⁾	11	3,00	0,64			
	Almus MYO ⁽²⁰⁾	13	2,69	0,72			
	Artova MYO ⁽²¹⁾	11	3,04	0,65			
	Niksar MYO ⁽²²⁾	8	3,03	0,47			
	Pazar MYO ⁽²³⁾	8	2,81	0,25			
	İİBF ⁽¹⁾	48	3,20	0,56			
	Eğitim F. ⁽²⁾	29	3,01	0,53			
	Ziraat F. ⁽³⁾	35	3,42	0,71			
	İslami İlimler F. ⁽⁴⁾	20	3,02	0,63			
	Mühendislik F. ⁽⁵⁾	22	3,35	0,57			
	Tokat MYO ⁽⁶⁾	21	3,32	0,50			
	Zile MYO ⁽⁷⁾	12	3,22	0,51			
	Sağ. Bil. F. ⁽⁸⁾	22	3,27	0,53			
	Erbaa MYO ⁽⁹⁾	12	3,20	0,86			
	Dev. Konservatuvarı ⁽¹⁰⁾	7	3,39	0,28			
	Tıp F. ⁽¹¹⁾	17	3,33	0,39			
	Diş Hek. F. ⁽¹²⁾	13	3,13	0,37	,832	,685	-
	Fen Edebiyat F. ⁽¹³⁾	28	3,16	0,57			
	Güzel Sanatlar F. ⁽¹⁴⁾	5	3,30	0,20			
	Yab. Dil. MYO ⁽¹⁵⁾	5	3,25	0,46			
	Reşadiye MYO ⁽¹⁶⁾	7	3,28	0,66			
	Spor Bil. F. ⁽¹⁷⁾	13	3,21	0,80			
	Turhal MYO ⁽¹⁸⁾	12	3,08	0,70			
	Turhal Uyg. Bil. F. ⁽¹⁹⁾	11	2,97	0,59			
	Almus MYO ⁽²⁰⁾	13	3,07	0,51			
	Artova MYO ⁽²¹⁾	11	3,09	0,66			
	Niksar MYO ⁽²²⁾	8	2,81	0,45			
	Pazar MYO ⁽²³⁾	8	3,18	0,37			
	İİBF ⁽¹⁾	48	3,68	0,47	2,133	,002	16, 21 ve 22> 4 ve
	Eğitim F. ⁽²⁾	29	3,37	0,60			
Kayıptan Kaçınma							
Kendini Onaylatma							

	Ziraat F. ⁽³⁾	35	3,44	0,69			8
	İslami İlimler F. ⁽⁴⁾	20	3,23	0,61			
	Mühendislik F. ⁽⁵⁾	22	3,42	0,68			
	Tokat MYO ⁽⁶⁾	21	3,67	0,63			
	Zile MYO ⁽⁷⁾	12	3,54	0,53			
	Sağ. Bil. F. ⁽⁸⁾	22	3,12	0,63			
	Erbaa MYO ⁽⁹⁾	12	3,68	0,30			
	Dev. Konservatuvarı ⁽¹⁰⁾	7	3,71	0,22			
	Tıp F. ⁽¹¹⁾	17	3,30	0,74			
	Diş Hek. F. ⁽¹²⁾	13	3,36	0,49			
	Fen Edebiyat F. ⁽¹³⁾	28	3,47	0,62			
	Güzel Sanatlar F. ⁽¹⁴⁾	5	3,55	0,32			
	Yab. Dil. MYO ⁽¹⁵⁾	5	3,50	0,46			
	Reşadiye MYO ⁽¹⁶⁾	7	4,07	0,34			
	Spor Bil. F. ⁽¹⁷⁾	13	3,75	0,61			
	Turhal MYO ⁽¹⁸⁾	12	3,81	0,68			
	Turhal Uyg. Bil. F. ⁽¹⁹⁾	11	3,56	0,77			
	Almus MYO ⁽²⁰⁾	13	3,36	0,47			
	Artova MYO ⁽²¹⁾	11	3,86	0,62			
	Niksar MYO ⁽²²⁾	8	3,87	0,48			
	Pazar MYO ⁽²³⁾	8	3,31	0,32			
	İİBF ⁽¹⁾	48	3,32	0,54			
	Eğitim F. ⁽²⁾	29	3,46	0,48			
	Ziraat F. ⁽³⁾	35	3,28	0,70			
	İslami İlimler F. ⁽⁴⁾	20	3,31	0,54			
	Mühendislik F. ⁽⁵⁾	22	3,51	0,38			
	Tokat MYO ⁽⁶⁾	21	3,19	0,55			
	Zile MYO ⁽⁷⁾	12	3,50	0,43			
	Sağ. Bil. F. ⁽⁸⁾	22	3,30	0,59			
	Erbaa MYO ⁽⁹⁾	12	3,27	0,56	1,022	,436	-
	Dev. Konservatuvarı ⁽¹⁰⁾	7	3,57	0,47			
	Tıp F. ⁽¹¹⁾	17	3,19	0,70			
	Diş Hek. F. ⁽¹²⁾	13	3,53	0,41			
	Fen Edebiyat F. ⁽¹³⁾	28	3,42	0,42			
	Güzel Sanatlar F. ⁽¹⁴⁾	5	3,50	0,46			
	Yab. Dil. MYO ⁽¹⁵⁾	5	3,65	0,51			
	Reşadiye MYO ⁽¹⁶⁾	7	3,32	0,27			
	Spor Bil. F. ⁽¹⁷⁾	13	3,75	0,64			
Sürü Davranışı							

	Turhal MYO ⁽¹⁸⁾	12	3,35	0,66			
	Turhal Uyg. Bil. F. ⁽¹⁹⁾	11	3,52	0,45			
	Almus MYO ⁽²⁰⁾	13	3,30	0,32			
	Artova MYO ⁽²¹⁾	11	3,43	0,65			
	Niksar MYO ⁽²²⁾	8	3,18	0,45			
	Pazar MYO ⁽²³⁾	8	3,25	0,37			
	İİBF ⁽¹⁾	48	3,25	0,36			
	Eğitim F. ⁽²⁾	29	3,03	0,25			
	Ziraat F. ⁽³⁾	35	3,20	0,39			
	İslami İlimler F. ⁽⁴⁾	20	2,99	0,34			
	Mühendislik F. ⁽⁵⁾	22	3,19	0,36			
	Tokat MYO ⁽⁶⁾	21	3,22	0,34			
	Zile MYO ⁽⁷⁾	12	3,23	0,28			
	Sağ. Bil. F. ⁽⁸⁾	22	2,93	0,36			
	Erbaa MYO ⁽⁹⁾	12	3,20	0,33			
	Dev. Konservatuvarı ⁽¹⁰⁾	7	3,22	0,29			
	Tıp F. ⁽¹¹⁾	17	2,97	0,37			1,16,18
Toplam	Diş Hek. F. ⁽¹²⁾	13	3,08	0,28	1,831	,013	ve 21>4,8
	Fen Edebiyat F. ⁽¹³⁾	28	3,09	0,27			ve 11
	Güzel Sanatlar F. ⁽¹⁴⁾	5	3,17	0,18			
	Yab. Dil. MYO ⁽¹⁵⁾	5	3,18	0,18			
	Reşadiye MYO ⁽¹⁶⁾	7	3,36	0,31			
	Spor Bil. F. ⁽¹⁷⁾	13	3,32	0,58			
	Turhal MYO ⁽¹⁸⁾	12	3,25	0,46			
	Turhal Uyg. Bil. F. ⁽¹⁹⁾	11	3,17	0,28			
	Almus MYO ⁽²⁰⁾	13	3,05	0,23			
	Artova MYO ⁽²¹⁾	11	3,29	0,28			
	Niksar MYO ⁽²²⁾	8	3,15	0,20			
	Pazar MYO ⁽²³⁾	8	3,09	0,14			

Akademisyenlerin görev yaptıkları birim ile aşırı güven, aşırı iyimserlik ve kendini onaylatma eğilimleri farklılaşmaktadır. Toplam davranışsal finans önyargılar açısından bakıldığında; İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Reşadiye Meslek Yüksekokulu, Turhal Meslek Yüksekokulu ve Artova Meslek Yüksekokulunda görev yapan akademisyenler, İslami İlimler Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Tıp Fakültesinde görev yapan akademisyenlere göre daha fazla davranışsal önyargılar sergilediği tespit edilmiştir. Yapılan ANOVA test sonuçlarına göre akademisyenlerin göstermiş oldukları davranışsal önyargıları görev yaptıkları birime göre farklılaşmaktadır.

Tablo 12: Akademisyenlerin Finansal Okuryazarlık Düzeyleri ile Görev Yapılan Birime Göre ANOVA Sonuçları

Önyargılar	Görev Birimi	N	Mean	S. Sapma	F	Sig.	Fark
Temel Finansal Kavramlar Bilgi Düzeyi	İİBF ⁽¹⁾	48	4,00	0,76	6,82 7	,000	1>15
	Eğitim F. ⁽²⁾	29	2,74	0,61			
	Ziraat F. ⁽³⁾	35	3,31	1,02			
	İslami İlimler F. ⁽⁴⁾	20	2,58	0,86			
	Mühendislik F. ⁽⁵⁾	22	3,22	0,98			
	Tokat MYO ⁽⁶⁾	21	3,52	1,14			
	Zile MYO ⁽⁷⁾	12	3,72	0,72			
	Sağ. Bil. F. ⁽⁸⁾	22	2,37	0,75			
	Erbaa MYO ⁽⁹⁾	12	3,60	0,87			
	Dev. Konservatuvarı ⁽¹⁰⁾	7	3,12	0,73			
	Tıp F. ⁽¹¹⁾	17	2,77	0,81			
	Diş Hek. F. ⁽¹²⁾	13	2,47	0,66			
	Fen Edebiyat F. ⁽¹³⁾	28	2,66	0,81			
	Güzel Sanatlar F. ⁽¹⁴⁾	5	3,07	0,68			
	Yab. Dil. MYO ⁽¹⁵⁾	5	2,31	0,83			
	Reşadiye MYO ⁽¹⁶⁾	7	3,64	0,88			
	Spor Bil. F. ⁽¹⁷⁾	13	2,56	0,75			
	Turhal MYO ⁽¹⁸⁾	12	3,78	1,04			
	Turhal Uyg. Bil. F. ⁽¹⁹⁾	11	3,37	0,98			
	Almus MYO ⁽²⁰⁾	13	3,79	0,89			
	Artova MYO ⁽²¹⁾	11	3,38	0,83			
	Niksar MYO ⁽²²⁾	8	3,91	1,01			
	Pazar MYO ⁽²³⁾	8	2,58	1,00			
Finansal Bilgi	İİBF ⁽¹⁾	48	4,12	0,50	2,05 9	,004	1,7,16,1 8,20 ve 21>8 ve 23
	Eğitim F. ⁽²⁾	29	3,98	0,46			
	Ziraat F. ⁽³⁾	35	3,99	0,44			
	İslami İlimler F. ⁽⁴⁾	20	3,79	0,43			
	Mühendislik F. ⁽⁵⁾	22	3,80	0,39			
	Tokat MYO ⁽⁶⁾	21	4,02	0,45			
	Zile MYO ⁽⁷⁾	12	4,10	0,39			
	Sağ. Bil. F. ⁽⁸⁾	22	3,59	0,37			
	Erbaa MYO ⁽⁹⁾	12	3,92	0,49			
	Dev. Konservatuvarı ⁽¹⁰⁾	7	3,84	0,35			
	Tıp F. ⁽¹¹⁾	17	3,81	0,49			
	Diş Hek. F. ⁽¹²⁾	13	3,68	0,27			

	Fen Edebiyat F. ⁽¹³⁾	28	3,78	0,32			
	Güzel Sanatlar F. ⁽¹⁴⁾	5	3,82	0,14			
	Yab. Dil. MYO ⁽¹⁵⁾	5	3,88	0,44			
	Reşadiye MYO ⁽¹⁶⁾	7	4,20	0,39			
	Spor Bil. F. ⁽¹⁷⁾	13	3,96	0,46			
	Turhal MYO ⁽¹⁸⁾	12	4,05	0,40			
	Turhal Uyg. Bil. F. ⁽¹⁹⁾	11	3,87	0,48			
	Almus MYO ⁽²⁰⁾	13	4,19	0,43			
	Artova MYO ⁽²¹⁾	11	4,16	0,48			
	Niksar MYO ⁽²²⁾	8	4,02	0,47			
	Pazar MYO ⁽²³⁾	8	3,65	0,52			
	İİBF ⁽¹⁾	48	4,17	0,48			
	Eğitim F. ⁽²⁾	29	4,31	0,62			
	Ziraat F. ⁽³⁾	35	4,26	0,39			
	İslami İlimler F. ⁽⁴⁾	20	4,10	0,41			
	Mühendislik F. ⁽⁵⁾	22	4,17	0,33			
	Tokat MYO ⁽⁶⁾	21	4,29	0,42			
	Zile MYO ⁽⁷⁾	12	4,27	0,38			
	Sağ. Bil. F. ⁽⁸⁾	22	4,20	0,56			
	Erbaa MYO ⁽⁹⁾	12	4,32	0,52			
	Dev. Konservatuarı ⁽¹⁰⁾	7	4,06	0,29			
	Tıp F. ⁽¹¹⁾	17	4,27	0,53			
Finansal Tutum	Diş Hek. F. ⁽¹²⁾	13	4,00	0,24	1,85	,012	2,16,20 ve 21>
	Fen Edebiyat F. ⁽¹³⁾	28	4,13	0,49	4		15 ve 23
	Güzel Sanatlar F. ⁽¹⁴⁾	5	4,45	0,63			
	Yab. Dil. MYO ⁽¹⁵⁾	5	3,97	0,50			
	Reşadiye MYO ⁽¹⁶⁾	7	4,55	0,40			
	Spor Bil. F. ⁽¹⁷⁾	13	4,48	0,44			
	Turhal MYO ⁽¹⁸⁾	12	4,42	0,46			
	Turhal Uyg. Bil. F. ⁽¹⁹⁾	11	4,06	0,49			
	Almus MYO ⁽²⁰⁾	13	4,53	0,51			
	Artova MYO ⁽²¹⁾	11	4,61	0,38			
	Niksar MYO ⁽²²⁾	8	4,41	0,37			
	Pazar MYO ⁽²³⁾	8	3,89	0,53			
	İİBF ⁽¹⁾	48	3,88	0,41			
	Eğitim F. ⁽²⁾	29	4,01	0,52			
Finansal Davranış	Ziraat F. ⁽³⁾	35	3,97	0,44	1,13	,307	-
	İslami İlimler F. ⁽⁴⁾	20	3,87	0,33	4		
	Mühendislik F. ⁽⁵⁾	22	3,89	0,39			

	Tokat MYO ⁽⁶⁾	21	3,90	0,54		
	Zile MYO ⁽⁷⁾	12	3,91	0,46		
	Sağ. Bil. F. ⁽⁸⁾	22	3,94	0,46		
	Erbaa MYO ⁽⁹⁾	12	3,89	0,63		
	Dev. Konservatuvarı ⁽¹⁰⁾	7	3,83	0,33		
	Tıp F. ⁽¹¹⁾	17	3,91	0,41		
	Diş Hek. F. ⁽¹²⁾	13	3,60	0,27		
	Fen Edebiyat F. ⁽¹³⁾	28	3,68	0,38		
	Güzel Sanatlar F. ⁽¹⁴⁾	5	3,92	0,44		
	Yab. Dil. MYO ⁽¹⁵⁾	5	3,64	0,58		
	Reşadiye MYO ⁽¹⁶⁾	7	4,00	0,39		
	Spor Bil. F. ⁽¹⁷⁾	13	3,93	0,24		
	Turhal MYO ⁽¹⁸⁾	12	3,89	0,30		
	Turhal Uyg. Bil. F. ⁽¹⁹⁾	11	3,74	0,31		
	Almus MYO ⁽²⁰⁾	13	4,08	0,46		
	Artova MYO ⁽²¹⁾	11	3,95	0,48		
	Niksar MYO ⁽²²⁾	8	4,08	0,38		
	Pazar MYO ⁽²³⁾	8	3,78	0,39		
	İİBF ⁽¹⁾	48	4,21	0,40		
	Eğitim F. ⁽²⁾	29	4,07	0,41		
	Ziraat F. ⁽³⁾	35	4,04	0,35		
	İslami İlimler F. ⁽⁴⁾	20	3,90	0,29		
	Mühendislik F. ⁽⁵⁾	22	3,92	0,28		
	Tokat MYO ⁽⁶⁾	21	4,03	0,44		
	Zile MYO ⁽⁷⁾	12	4,06	0,35		
	Sağ. Bil. F. ⁽⁸⁾	22	3,88	0,38		
	Erbaa MYO ⁽⁹⁾	12	4,00	0,39		
Toplam	Dev. Konservatuvarı ⁽¹⁰⁾	7	3,89	0,31	1,82	1,16,20
	Tıp F. ⁽¹¹⁾	17	3,96	0,40	7	ve 21>
	Diş Hek. F. ⁽¹²⁾	13	3,72	0,14		12,13,15
	Fen Edebiyat F. ⁽¹³⁾	28	3,82	0,32		ve 23
	Güzel Sanatlar F. ⁽¹⁴⁾	5	4,01	0,33		
	Yab. Dil. MYO ⁽¹⁵⁾	5	3,80	0,48		
	Reşadiye MYO ⁽¹⁶⁾	7	4,19	0,35		
	Spor Bil. F. ⁽¹⁷⁾	13	4,07	0,30		
	Turhal MYO ⁽¹⁸⁾	12	4,07	0,22		
	Turhal Uyg. Bil. F. ⁽¹⁹⁾	11	3,86	0,27		

Almus MYO ⁽²⁰⁾	13	4,22	0,41
Artova MYO ⁽²¹⁾	11	4,17	0,31
Niksar MYO ⁽²²⁾	8	4,14	0,36
Pazar MYO ⁽²³⁾	8	3,76	0,34

Akademisyenlerin görev yaptıkları birim ile temel finansal kavramlar bilgi düzeyi, finansal bilgi ve finansal tutum boyutları farklılaşmaktadır. Toplam finansal okuryazarlık düzeyine bakıldığında; İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Reşadiye Meslek Yüksekokulu, Almus Meslek Yüksekokulu ve Artova Meslek Yüksekokulunda görev yapan akademisyenler, Diş Hekimliği Fakültesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Yabancı Diller Meslek Yüksekokulu ve Pazar Meslek Yüksekokulunda görev yapan akademisyenlere göre daha fazla finansal okuryazarlardır. Bu bulgu, eğitim programlarında finansal okuryazarlık düzeyinin artmasını sağlayacak dersler olan birimlerde görev yapan akademisyenlerin olmayan birimlerdeki akademisyenlere göre daha fazla finansal okuryazar olduğunu da göstermektedir

6.3. Korelasyon Analizi Bulguları

Ankete katılan Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi akademik personelinin davranışsal önyargıları ile finansal okuryazarlık düzeyi arasındaki ilişkiyi ve bu ilişkinin yönünü ve şiddetini tespit etmek için korelasyon analizi uygulanmıştır. Çalışmanın hipotezlerine yeniden değinilmiş olup analiz sonuçları ise Tablo 13'te gösterilmiş ve yorumlanmıştır.

Tablo 13: Davranışsal Önyargılar ile Finansal Okuryazarlık Düzeyleri Arasındaki İlişki: Korelasyon Analizi Sonuçları

Önyargılar	Finansal Okuryazarlık	
Aşırı Güven	r	,177**
	p	,001
Aşırı İyimserlik	r	,171**
	p	,001
Kayıptan Kaçınma	r	,045
	p	,382
Kendini Onaylatma	r	,242**
	p	,000
Sürü Davranışı	r	,006
	p	,912
Toplam Davranışsal Finans	r	,224**
	p	,000

**Korelasyon 0,01 düzeyinde anlamlıdır.

İlgili tabloda yer alan “r” değeri değişkenler arasındaki ilişki düzeyini gösterirken “p” değeri ise değişkenler arasındaki anlamlılık değerini göstermektedir.

Değişkenler arasındaki ilişki düzeyi (r değeri);

- 0,00 ile 0,25 arası çok zayıf ilişki,
- 0,26 ile 0,49 arası zayıf ilişki,

- 0,50 ile 0,69 arası orta ilişki
- 0,70 ile 0,89 arası yüksek ilişki,
- 0,90 ile 1,00 arası çok yüksek ilişki olarak yorumlanmaktadır (Bağlıoğlu, 2019: 67).

Tablo 13'deki korelasyon analizi sonuçlarına göre;

- Aşırı güven eğilimi ile finansal okuryazarlık düzeyi arasında pozitif yönlü ve çok zayıf ilişki vardır ($r=0,177$, $p<0,05$).
- Aşırı iyimserlik eğilimi ile finansal okuryazarlık düzeyi arasında pozitif yönlü ve çok zayıf ilişki vardır ($r=0,171$, $p<0,05$).
- Kendini onaylatma eğilimi ile finansal okuryazarlık düzeyi arasında pozitif yönlü ve çok zayıf ilişki vardır ($r=0,242$, $p<0,05$).
- Toplam davranışsal finans ile finansal okuryazarlık düzeyi arasında pozitif yönlü ve çok zayıf ilişki vardır ($r=0,224$, $p<0,05$).
- Korelasyon analizine göre kayıptan kaçınma eğilimi ($r=0,045$, $p>0,05$) ve sürü davranışı eğilimi ($r=0,006$, $p>0,05$) ile finansal okuryazarlık düzeyi arasında ilişki bulunamamıştır.

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde görev yapan akademisyenlerin yatırım kararlarında sergilemiş oldukları davranışsal eğilimler ile finansal okuryazarlık düzeyleri arasında anlamlı bir ilişkinin var olup olmadığı korelasyon analizi ile test edilmiştir. Yapılan korelasyon analizi sonuçlarına göre, akademisyenlerin davranışsal önyargıları ile finansal okuryazarlık düzeyleri arasında pozitif yönlü ve çok zayıf bir ilişkinin var olduğu tespit edilmiştir. Değişkenler arasındaki pozitif yönlü bir ilişkinin var olması söz konusu iki değişkenin birlikte değiştiğini göstermektedir. Diğer bir ifade ile akademisyenlerin davranışsal eğilimleri ile finansal okuryazarlık düzeyleri birlikte artmakta veya azalmaktadır. Yani, akademisyenlerin 1 birimlik finansal okuryazarlık düzeylerinin artması 0,177 aşırı güven, 0,171 aşırı iyimserlik, 0,242 kendini onaylatma ve 0,224 birim toplam davranışsal finans eğilimlerini arttırmaktadır. Sonuç olarak akademisyenlerin finansal okuryazarlık düzeyleri yatırım kararlarında sergilemiş oldukları davranışsal eğilimler ile zayıf ilişkilidir. Bu çalışma, Kılınç (2018) ve Bağlıoğlu (2019)'nun çalışmaları ile benzer sonuçlar tespit etmiştir.

6.4. Regresyon Analizi Bulguları

Çalışmaya katılan Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi akademik personelinin finansal okuryazarlık düzeyleri ile davranışsal önyargıları arasındaki neden sonuç ilişkisini tespit etmek amacı ile basit doğrusal regresyon analizi uygulanmıştır. Basit doğrusal regresyon modeli aşağıdaki gibidir.

$$(1) \quad y=a+b*x$$

- y = Bağımlı Değişken (Davranışsal Finans Önyargıları)
- x = Bağımsız Değişken (Finansal Okuryazarlık Düzeyi)
- a = Sabit Katsayısı (Sabit B Değeri)
- b = Bağımsız Değişken Katsayısı (Finansal Okuryazarlık Düzeyi B Değeri)

Korelasyon analizi sonuçlarında kayıptan kaçınma eğilimi ve sürü davranışı eğilimi ile finansal okuryazarlık düzeyi arasında ilişki bulunamadığı için H4c ve H4e hipotezleri regresyon analizine dâhil edilmemişlerdir. Çalışmanın hipotezlerine yeniden değinilmiş olup analiz sonuçları ise Tablo 14., Tablo 15., Tablo 16. ve Tablo 17.'de gösterilmiş ve yorumlanmıştır.

Tablo 14: Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Davranışsal Önyargılar Üzerine Etkisi: Regresyon Analizi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken	B	t	Sig.	F	R ²
Toplam Davranışsal Finans	Sabit	2,303	12,063	,000	19,861	,048
	Finansal Okuryazarlık Düzeyi	0,213	4,457	,000		

Finansal okuryazarlık düzeyi ile çalışmada incelenen toplam davranışsal finans önyargıları arasındaki neden sonuç ilişkisini tespit etmek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur (F=19,861, Sig.<0,05). Bu nedenle H4 hipotezi kabul edilmiştir. Değişkenler arasındaki basit doğrusal ilişkiye ilişkin regresyon denklemi toplam davranışsal finans= 2,303+0,213*finansal okuryazarlık düzeyi şeklindedir. Akademisyenlerin finansal okuryazarlık düzeyleri davranışsal finans önyargılarını %21,3 oranında etkilemektedir. Toplam davranışsal finans önyargısının belirleyicisi olarak finansal okuryazarlık düzeyinin açıklayıcı gücü olan R² değerine göre %4,8 oranı ile zayıf olduğu görülmektedir. Buna göre toplam davranışsal finanstaki %4,8’lik varyansın finansal okuryazarlık düzeylerine bağlı olduğu görülmektedir.

Tablo 15: Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Aşırı Güven Üzerine Etkisi: Regresyon Analizi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken	B	t	Sig.	F	R ²
Aşırı Güven	Sabit	1,498	4,082	,000	12,190	,029
	Finansal Okuryazarlık Düzeyi	0,320	3,491	,001		

Finansal okuryazarlık düzeyi ile aşırı güven önyargısı arasındaki neden sonuç ilişkisini tespit etmek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur (F= 12,190, Sig.<0,05). Bu nedenle H4a hipotezi kabul edilmiştir. Değişkenler arasındaki basit doğrusal ilişkiye ilişkin regresyon denklemi aşırı güven eğilimi= 1,498+0,320*finansal okuryazarlık düzeyi şeklindedir. Akademisyenlerin finansal okuryazarlık düzeyleri aşırı güven önyargılarını %32 oranında etkilemektedir. Aşırı güven önyargısının belirleyicisi olarak finansal okuryazarlık düzeyinin açıklayıcı gücü olan R² değerine göre %2,9 oranı ile zayıf olduğu görülmektedir. Buna göre aşırı güven eğilimindeki %2,9’luk varyansın finansal okuryazarlık düzeylerine bağlı olduğu görülmektedir.

Tablo 16: Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Aşırı İyimserlik Üzerine Etkisi: Regresyon Analizi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken	B	t	Sig.	F	R ²
Aşırı İyimserlik	Sabit	1,825	5,863	,000	11,328	,027
	Finansal Okuryazarlık Düzeyi	0,262	3,366	,001		

Finansal okuryazarlık düzeyi ile aşırı iyimserlik önyargısı arasındaki neden sonuç ilişkisini tespit etmek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($F= 11,328$, Sig. $<0,05$). Bu nedenle H4b hipotezi kabul edilmiştir. Değişkenler arasındaki basit doğrusal ilişkiye ilişkin regresyon denklemi aşırı iyimserlik eğilimi= $1,825+0,262*\text{finansal okuryazarlık düzeyi}$ şeklindedir. Akademisyenlerin finansal okuryazarlık düzeyleri aşırı iyimserlik önyargılarını %26,2 oranında etkilemektedir. Aşırı iyimserlik önyargısının belirleyicisi olarak finansal okuryazarlık düzeyinin açıklayıcı gücü olan R^2 değerine göre %2,7 oranı ile zayıf olduğu görülmektedir. Buna göre aşırı iyimserlik eğilimindeki %2,7'lik varyansın finansal okuryazarlık düzeylerine bağlı olduğu görülmektedir.

Tablo 17: Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Kendini Onaylatma Üzerine Etkisi: Regresyon Analizi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken	B	t	Sig.	F	R ²
Kendini Onaylatma	Sabit	1,916	5,769	,000	23,403	,056
	Finansal Okuryazarlık Düzeyi	0,402	4,838	,000		

Finansal okuryazarlık düzeyi ile kendini onaylatma önyargısı arasındaki neden sonuç ilişkisini tespit etmek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($F= 23,403$, Sig. $<0,05$). Bu nedenle H4d hipotezi kabul edilmiştir. Değişkenler arasındaki basit doğrusal ilişkiye ilişkin regresyon denklemi kendini onaylatma eğilimi= $1,916+0,402*\text{finansal okuryazarlık düzeyi}$ şeklindedir. Akademisyenlerin finansal okuryazarlık düzeyleri kendini onaylatma önyargılarını %40,2 oranında etkilemektedir. Kendini onaylatma önyargısının belirleyicisi olarak finansal okuryazarlık düzeyinin açıklayıcı gücü olan R^2 değerine göre %5,6 oranı ile zayıf olduğu görülmektedir. Buna göre aşırı iyimserlik eğilimindeki %5,6'lık varyansın finansal okuryazarlık düzeylerine bağlı olduğu görülmektedir.

Regresyon analiz sonuçlarına göre akademisyenlerin finansal okuryazarlıkları artış gösterdikçe çok zayıf bir oranda duygularının ve sezgilerinin etkisi altında kalarak davranışsal önyargılar sergilemekte ve bu durum onları hatalı ve rasyonel olmayan kararlara sürükleyebileceği söylenebilir.

Çalışma kapsamında oluşturulan hipotezlerin genel değerlendirilmesi Tablo 18'de verilmiştir.

Tablo 18: Hipotezlerin Değerlendirilmesi

Hipotezler	Sonuçlar
H1: Akademisyenlerin davranışsal önyargıları demografik özelliklerine göre farklılık göstermektedir.	<u>Kabul</u>
H2: Akademisyenlerin finansal okuryazarlık düzeyleri demografik özelliklerine göre farklılık göstermektedir.	<u>Kabul</u>
H3: Akademisyenlerin davranışsal önyargıları ile finansal okuryazarlık düzeyleri arasında ilişki vardır.	<u>Kabul</u>
H4: Akademisyenlerin finansal okuryazarlık düzeyleri davranışsal önyargılarını etkilemektedir.	<u>Kabul</u>

5. SONUÇ

Bu çalışmanın amacı; Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi akademik personelinin davranışsal önyargıları ile finansal okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi tespit etmektir. Ayrıca örnekleme yer alan üniversitenin fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında görevli akademik personelin davranışsal önyargıları ile finansal okuryazarlık düzeylerinin benzer ve farklı noktalarının neler olduğunu ortaya koymaktadır. Bunlara ek olarak, akademik personelin cinsiyet, unvan ve gelir durumu gibi demografik özellikleri ile davranışsal önyargıları ve finansal okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi tespit etmek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda çalışmada incelenen davranışsal önyargılar, temel finansal kavramlar, finansal bilgi, finansal tutum, finansal davranış ve demografik özellikler olmak üzere toplamda 71 soru içeren anket hazırlanmıştır. Hazırlanan anket online olarak akademik personele yönlendirilmiştir. Elde edilen veriler SPSS paket programı ile analize tabi tutulmuştur. Çalışmanın güvenilirlik katsayısının (Cronbach Alfa) ,907 olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen veriler öncelikle frekans analizine tabi tutulmuş, daha sonrasında ankette yer alan değişkenlerin aritmetik ortalamaları hesaplanmıştır. Anketin güvenilirliği Cronbach Alfa katsayısı ile ölçülmüş olup, Bağımsız İki Örneklem T-Testi, Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi, Korelasyon ve Regresyon analizleri yapılmıştır. Ek olarak, ANOVA analizi sonuçları açısından alt kategorilerde oluşan gruplar arası anlamlı farklılıklar için de Post Hoc test istatistiklerinden LSD testi kullanılmıştır. Yapılmış olan tüm analizlerde istatistiksel anlamlılık düzeyi 0,05 olarak alınmıştır.

Çalışmaya katılan 379 akademik personelin demografik özellikleri incelendiğinde;

- Cinsiyete göre erkek katılımcıların,
- Yaş gruplarına göre 31-40 yaş aralığının,
- Medeni hal açısından evli olanların,
- Akademik unvan açısından Doktor Öğretim Üyelerinin,
- Gelir gruplarına göre 4.500-7.500 TL aralığının,
- Görev yapılan birime göre ise İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Eğitim Fakültesi ve Fen Edebiyat Fakültesi'nin ağırlıklı olduğu tespit edilmiştir.

Ankette katılımcılara yöneltilen şahsi finansal okuryazarlık düzeyine verdikleri cevap ise 4. seviye (iyi) olduğunu belirtmişlerdir. Temel finansal kavramlarla ilgili bilgi düzeyi sorularına verilen cevaplardan da anlaşılacağı üzere akademisyenlerin şahsi finansal okuryazarlık düzeylerini 4. seviye olarak seçmeleri öngörülebilir bir durumdur.

Akademisyenlerin davranışsal finans önyargıları ve finansal okuryazarlık düzeylerinin aritmetik ortalamaları incelendiğinde, davranışsal finans önyargılarının toplam aritmetik ortalaması 3,15 olarak tespit edilmiş iken finansal okuryazarlık düzeylerinin toplam aritmetik ortalaması ise 3,80 olarak tespit edilmiştir. Akademisyenler yüksek finansal okuryazarlık düzeyine sahip olmasına rağmen yine de davranışsal önyargıların etkisi altında kaldığı söylenebilir.

Uygulanan T-Testi davranışsal finans önyargıları sonuçlarına göre, erkek akademisyenler kadın akademisyenlere göre daha fazla aşırı güven eğilimi ve aşırı iyimserlik eğilimi göstermektedir. Akademisyenlerin davranışsal önyargıları ile medeni durum arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Uygulanan T- Testi finansal okuryazarlık sonuçlarına göre, erkek akademisyenler kadın akademisyenlere göre daha fazla finansal okuryazardır. Ankete katılan akademik personelin finansal okuryazarlık düzeyleri ile evli ve bekâr olma durumları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. T-Testi sonuçlarına göre akademisyenlerin davranışsal önyargıları ve finansal okuryazarlık düzeyleri ile cinsiyet değişkeni arasındaki farklılığın nedeni; erkekler kadınlara kıyasla finansal yatırım konusunda daha bilgili, ilgili ve istekli olmalarından ötürü finansal okuryazarlık düzeylerinin daha yüksek olduğu finansal okuryazarlık alanındaki çalışmalarda da belirtilmiştir. Erkek katılımcılar için, yüksek olan finansal okuryazarlıklarına güvenebilecekleri ve yaptıkları yatırımlarda davranışsal önyargılardan etkilenecek hatalı ve irrasyonel kararlar verebilecekleri söylenebilir.

ANOVA analizi davranışsal finans önyargıları sonuçları incelendiğinde, akademisyenlerin yaş grupları ile kendini onaylatma eğilimleri farklılaşmaktadır. Akademisyenlerin akademik unvanları ile aşırı iyimserlik ve

kayıptan kaçınma eğilimleri farklılaşmaktadır. Akademisyenlerin görev yaptıkları birim ile aşırı güven, aşırı iyimserlik ve kendini onaylatma eğilimleri farklılaşmaktadır. Ek olarak, akademisyenlerin davranışsal önyargıları ile gelir grupları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

ANOVA analizi finansal okuryazarlık sonuçları incelendiğinde, akademisyenlerin yaş grupları ile temel finansal kavramlar bilgi düzeyi, finansal bilgi, finansal tutum ve finansal davranış boyutları farklılaşmaktadır. Akademisyenlerin görev yaptıkları birim ile temel finansal kavramlar bilgi düzeyi, finansal bilgi ve finansal tutum boyutları farklılaşmaktadır. Ayrıca akademisyenlerin finansal okuryazarlık düzeyleri ile gelir grupları ve akademik unvanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Uygulanan T-Testi ve ANOVA analizi sonuçlarına göre, akademisyenlerin davranışsal önyargıları ve finansal okuryazarlık düzeyleri ile demografik özellikleri arasında genel itibari ile anlamlı bir farklılık olduğu söylenebilir.

Korelasyon analizi sonuçları incelendiğinde, aşırı güven eğilimi, aşırı iyimserlik eğilimi, kendini onaylatma eğilimi ve toplam davranışsal finans ile finansal okuryazarlık düzeyi arasında pozitif yönlü ve çok zayıf ilişki tespit edilmiş olup, kayıptan kaçınma eğilimi ve sürü davranışı eğilimi ile finansal okuryazarlık düzeyi arasında ilişki bulunamamıştır. Değişkenler arasındaki pozitif yönlü bir ilişkinin var olması söz konusu iki değişkenin birlikte değiştiğini göstermektedir. Diğer bir ifade ile akademisyenlerin davranışsal eğilimleri ile finansal okuryazarlık düzeyleri birlikte artmakta veya azalmaktadır. Yani, akademisyenlerin 1 birimlik finansal okuryazarlık düzeylerinin artması 0,177 aşırı güven, 0,171 aşırı iyimserlik, 0,242 kendini onaylatma ve 0,224 birim toplam davranışsal finans eğilimlerini arttırmaktadır. Sonuç olarak akademisyenlerin finansal okuryazarlık düzeyleri yatırım kararlarında sergilemiş oldukları davranışsal eğilimler ile ilişkilidir.

Davranışsal önyargılar ile finansal okuryazarlık düzeyi arasında neden sonuç ilişkisini tespit etmek amacı ile regresyon analizi uygulanmıştır. Ankete katılan akademik personelin kayıptan kaçınma eğilimi ve sürü davranışı eğilimi ile finansal okuryazarlık düzeyi arasında ilişki bulunmadığı için regresyon analizine dâhil edilmemişlerdir. Uygulanan regresyon analizi sonuçlarına göre, akademisyenlerin finansal okuryazarlık düzeyleri toplam davranışsal finans önyargılarını %21,3 oranında etkilemektedir. Ayrıca akademisyenlerin finansal okuryazarlık düzeyleri aşırı güven önyargılarını %32, aşırı iyimserlik önyargılarını %26,2 ve kendini onaylatma önyargılarını %40,2 oranında etkilemektedir. Sonuç olarak, akademisyenlerin finansal okuryazarlık düzeyleri arttıkça çok zayıf bir oranda duygularının ve sezgilerinin etkisi altında kalarak davranışsal önyargılar sergilediği söylenebilir.

Literatürde davranışsal finans ve finansal okuryazarlık alanını bir arada inceleyen Ateş (2014), Sezer ve Demir (2015), Doğan ve Faikoğlu (2016), Kılınç (2018), Bağlıoğlu (2019), Yıldız (2019) ve Erbaş (2020) çalışmalarına ulaşılmıştır. Yapılan bu çalışma genel itibariyle bahsedilen çalışmalar ile benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir.

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde görev yapan akademisyenler yatırım kararlarını şekillendirirken davranışsal eğilimlerden mi yoksa finansal okuryazarlıklarından mı etkileniyorlar? Ayrıca akademisyenlerin finansal okuryazarlıkları artış gösterdikçe davranışsal eğilimlerinde artış olup olmadığı ve bu iki alanın birbirleri arasında bir ilişkinin var olup olmadığı bu çalışma için merak konusu haline gelmiştir. Bu sorulara yanıt aramak adına davranışsal finans ve finansal okuryazarlık alanı bir arada incelenmiştir. Yapılan analiz sonuçlarından da anlaşılacağı üzere akademisyenler, yatırım kararları alırken yüksek düzeyde finansal okuryazar olmalarına rağmen yine de davranışsal önyargıların etkisinde kalarak yatırım kararlarını şekillendirdikleri tespit edilmiştir. Ayrıca akademisyenlerin davranışsal önyargıları ile finansal okuryazarlık düzeyleri arasında pozitif ve çok zayıf bir ilişkinin var olduğunu bunlara ek olarak, akademisyenlerin 1 birimlik finansal okuryazarlık düzeylerinin artması 0,224 birim toplam davranışsal finans eğilimlerini arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

İleride yapılacak çalışmalara öneri olarak, yapılan bu çalışmada incelenen davranışsal önyargılar dışında diğer davranışsal önyargılar ile farklı örneklemelere davranışsal finans ve finansal okuryazarlık alanını bir arada inceleyen yeni çalışmalar yapılabilir. Ayrıca çalışmanın ana kütlesi genişletilip Türkiye'deki tüm üniversitelerin akademik ve idari personeli dâhil edilerek yeni bir çalışma yapılabilir.

Etik Kurul Beyanı

Çalışmanın, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlüğü'nce 28.08.2020 tarihli Etik Kurul Toplantısı'nda Sayı 01-

09 Karar 13.01 ile kabulüne karar verilmiştir. Ayrıca ilgili belge, sorumlu yazar tarafından DergiPark sistemine yüklenmiştir.

Yazar Katkı Oranı Beyanı

Veri, Elif Güler tarafından toplanmıştır. Analiz, Elif Güler tarafından gerçekleştirilmiştir. Literatür taraması, Elif Güler tarafından yapılmıştır. Sonuç ve tartışma bölümü yazarlar tarafından ortak olarak yazılmıştır.

Çatışma Beyanı

Çalışmada yazarlar arasında çıkar çatışması yoktur.

Destek Beyanı

Bu çalışma için herhangi bir kurumdan destek alınmamıştır.

KAYNAKÇA

- Aktaş, F. R. (2012). Davranışsal Finans Ve Yatırımcı Psikolojisi İMKB Üzerine Ampirik Bir Analiz. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Altaş, İ. (2019). Bireysel Yatırımcıların Yatırım Kararlarını Etkileyen Faktörlerin Davranışsal Finans Bağlamında Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Ateş, A. (2007). Finansal Yatırımların Davranışsal Finans Açısından Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Ateş, S. (2014). Finansal Okuryazarlık Ve Davranışsal Önyargılar: Bireysel Hisse Senedi Yatırımcısı Üzerine Ampirik Bir Çalışma. Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Bağlıoğlu, A. (2019). Akademik Personelin Finansal Okuryazarlık Ve Finansal Davranış Analizi: Fırat Üniversitesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Başçı, E. S., Karaca, S. S., Ve Güler, E. (2020). Yatırımcıların Demografik Özelliklerinin Yatırımcı Davranışına Etkileri. Malatya Turgut Özal Üniversitesi İşletme Ve Yönetim Bilimleri Dergisi, 1(2), 77-99.
- Demir, S. (2019). Bireysel Emeklilik Sistemine Katılımın Finansal Okuryazarlık Üzerindeki Etkisi: Kamu Bankası Çalışanları Ve Müşterileri Üzerine Bir Uygulama. Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Doğan, M., Ve Faikoğlu, S. (2016). Davranışsal Finans Ve Finansal Okuryazarlık, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa.
- Erbaş, C. N. (2020). Yatırımcı Davranış Biçimleri Ve Finansal Okuryazarlık İlişkisi Üzerine Bir Araştırma: Samsun İli Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Samsun.
- Ertan, Y. (2007). Davranışsal Finans Ve Pişmanlık Teorisi'nin Döviz Kuru Riskinden Korunma Kararına Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Gül, M., Ekşi, İ. H., Ve Sürme, M. (2017). Davranışsal Finans Açısından Altın Yatırımcılarının Davranışlarının İncelenmesi: Gaziantep Örneği. Maliye Finans Yazıları Dergisi, 17(108), 143-166.
- Güngör, S., Ve Demirel, E. (2018). Davranışsal Finansa Yatırımcı Öyargıları, Alfa Basım Yayın Dağıtım, İstanbul.
- Gürbüz, S., Ve Şahin, F. (2018). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri FelsefeYöntem-Analiz, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Kanmaz, A. (2018). Bireysel Hisse Senedi Yatırımcılarının Finansal Okuryazarlık Düzeyi Üzerine Bir Çalışma: İzmir Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Kartal, Y. (2019). Üniversite Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlık, Finansal Tutum Ve Davranış Düzeylerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Necmettin Erbakan Üniversitesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Kayacan, E. N. (2019). Hanehalkının Finansal Okuryazarlık Ve Para Yönetme Becerisinin Ölçülmesi: Zonguldak İli Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi İşletme Enstitüsü, Sakarya.
- Kılınç, N. (2018). Finansal Okuryazarlığın Davranışsal Finans Üzerine Etkisi: Yatırım Profesyonelleri Üzerine Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Nofsinger, J. R. (2014). The Psychology Of Investing. Çeviri: Sümeyra Gazel. Yatırım Psikolojisi. Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık, Ankara.
- Otluoğlu, E. (2009). Davranışsal Finans Çerçevesinde Aşırı Güven Hipotezinin Test Edilmesi: İMKB'de Bir Uygulama. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Özcan, H. (2011). Davranışsal Finansın Bireysel Yatırımcıların Karar Mekanizmaları Üzerindeki Etkileri: Finansal Yatırımcıların Değerlendirilmelerine Yönelik Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
- Özerol, H. (2011). Saçmalama- Davranışsal Finans, Elma Yayınevi- İş Ve Yönetim Serisi 49, Ankara.
- Sezer, D., Ve Demir, S. (2015). Yatırımcıların Finansal Okuryazarlık Ve Bilişsel Yetenek Düzeylerinin Psikolojik Yanılsamalar İle

İlişkisi. Muhasebe Ve Finansman Dergisi, 15(66), 69-88.

- Sönmez, T. (2010). Davranışsal Finans Yaklaşımı: İmkb' De Aşırı Tepki Hipotezi Üzerine Bir Araştırma. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Tektaş, D. (2019). Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Belirlenmesi Ve Mesleki, Teknik Anadolu Liselerinde Görev Yapan Muhasebe Ve Finansman Öğretmenleri Üzerine Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Thaler, R. H. (2019). Akıllı İnsanların Mantıksız Kararları, Çeviri: Zafer Akın, Pegasus Yayınları, İstanbul.
- Yalçın, K. C. (2009). Behavioral Finance: Investor Psychology. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldırım, H. (2017). Bazı Davranışsal Finans Modellerinin Bireysel Yatırımcıların Getirilerine Etkisi: Borsa İstanbul Örneği. Doktora Tezi, Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldız, G. (2019). Davranışsal İktisat Perspektifinden Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Analizi: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama. Yüksek Lisans Tezi, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bilecik.